

Pakruojo rajono savivaldybės
2023–2025 m. strateginio veiklos plano
3 priedas

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
SAUGIOS APLINKOS KŪRIMO, KŪRYBIŠKUMO, SPORTIŠKUMO IR PILIETIŠKUMO
SKATINIMO, TURIZMO PLĖTOJIMO PROGRAMA
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2023 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 288733050 Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka, 288204620 Pakruojo kultūros centras, 268298060 Linkuvos kultūros centras, 302453408 Pakruojo rajono sporto centras, 190076290 Pakruojo rajono Žeimelio darželis-daugiafunkcis centras „Ažuoliukas“, 190062166 Pakruojo rajono Stačiūnų daugiafunkcis centras, 303212584 Linkuvos seniūnija, 188693441 Žeimelio seniūnija, 288694010 Guostagalio seniūnija, 288693780 Lygumų seniūnija, 188693594 Pakruojo seniūnija, 188693256 Rozalimo seniūnija, 188693975 Klovainių seniūnija, 188693637 Pašvitinio seniūnija, 188693822
Vykdytojas (-ai), kodas	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 1 Jaunimo reikalų koordinatorius, 1.7 Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyrius, 6 Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka, 6.1 Pakruojo kultūros centras, 6.2 Linkuvos kultūros centras, 6.3 Pakruojo rajono sporto centras, 6.4 Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, 9 Pakruojo rajono Žeimelio darželis-daugiafunkcis centras „Ažuoliukas“, 9.22 Pakruojo rajono Stačiūnų daugiafunkcis centras, 9.24 Linkuvos seniūnija, 14 Žeimelio seniūnija, 15 Guostagalio seniūnija, 16 Lygumų seniūnija, 17 Pakruojo seniūnija, 18 Rozalimo seniūnija, 19 Klovainių seniūnija, 20 Pašvitinio seniūnija, 21
Programos pavadinimas	Saugios aplinkos kūrimo, kūrybiškumo, sportiškumo ir pilietiškumo skatinimo, turizmo plėtojimo programa
Kodas	3

Programos parengimo argumentai	Įgyvendinama programa tęstinė, kuria siekiama efektyviai organizuoti kultūros, sporto įstaigų, daugiaviečių centrų veiklą, skatinti rajono gyventojų aktyvumą ir bendruomeniškumą, o taip pat prisidėti prie turizmo plėtros ir sklaidos Pakruojo rajone. Programa įgyvendinamos LR Vietos savivaldos įstatymu reglamentuojamos <i>savarankiškosios savivaldybių funkcijos</i> : gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra); nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymas ir apsauga; kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas; sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas; efektyvius jaunimo politikos įgyvendinimas, skatinantis jaunimo aktyvumą, verslumą, savanorystę, jaunimo užimtumą ir integraciją į visuomenės gyvenimą, nevyriausybių organizacijų, asociacijų, kaimo, bendruomenių rėmimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant naujas nusikaltimų prevencijos programas.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Visuomenės ugdymas: mokslas, kultūra ir sportas	Kodas	
	Veiklios ir solidarios visuomenės plėtra		
	Ekonomiškai stiprus ir patrauklus gyventi rajonas		
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Skatinti kiekvieną gyventoją realizuoti savo galimybes mokantis, kuriant, tiriant, tikslinga veikla prisiimant atsakomybę už save, valstybę ir aplinką	Kodas	1
Programa	Tęstinė		
1 prioriteto tikslas	Kultūrinio savitumo, kūrybiškumo ir sportiškumo skatinimas	Kodas	1.2

Tikslo aprašymas:

Šiuo tikslu numatoma įgyvendinti 2 uždavinius: skatinti kultūrinės visuomenės plėtrą; skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę, skatinti sportinį meistriškumą. Įgyvendinant uždavinius bus siekiama efektyviai organizuoti kultūros ir sporto įstaigų veiklą; siekti kultūrinių renginių įvairovės, skatinti gyventojų įsitraukimą į kultūros ir meno veiklas, užtikrinti kultūros ir sporto informacijos sklaidą ir prieinamumą visiems rajono gyventojams; skatinti gyventojų fizinio aktyvumo didėjimą ir sveikos gyvensenos nuostatų plitimą visuomenėje.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Kultūrinei ir sporto veiklai skiriamų lėšų dalis, tenkanti vienam gyventojui (Eur);
- Mėgėjų meno kolektyvų rajono kultūros įstaigose skaičius.

1.2.1 Uždavinys. Skatinti kultūrinės visuomenės plėtrą.

Kultūros paslaugas savivaldybėje teikia 2 kultūros centrai (Pakruojo ir Linkuvos), jiems priklausantys skyriai ir laisvalaikio salės, 3 daugiaviečiai centrai (Žeimelio darželis-daugiaviečis centras „Ažuoliukas“ ir Stačiūnų bei Šukionių (nauja priemonė 2023-2025 m.

plane) daugiafunkciai centrai), taip pat Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešoji biblioteka ir jos filialai Linkuvos mieste ir kaimuose. Traukos tašku išlieka Pakruojo sinagoga, Pakruojo stoginės pastate įrengtas prof. Stasio Ušinsko atminimo kambarys bei gairinės ekspozicija, Pakruojo krašto muziejus „Žiemgala“ bei Žeimelio miestelis, kuriame 2022 m. nuveikti dideli mokslininko Teodoro Grotuso atminimo įamžinimo darbai. Svarbiais uždaviniais išlieka efektyvios kultūros įstaigų veiklos organizavimas, kultūros sklaidos ir naujų narių įsiliejimo į kultūrinės veiklas skatinimas, paramos teikimas mėgėjų meno kolektyvams ir profesionaliems menininkams, kryptingas mėgėjų meno kolektyvų veiklos organizavimas profesionalumo link, naujų koncertinių programų ruošimas, dalyvavimas konkursuose. Vykdamą veiklą svarbu organizuoti regiono ir rajono šventes, atmintinų dienų minėjimus, profesionalaus meno ir tautodailės parodas, knygų pristatymus ir susitikimus su rašytojais, vesti edukacinius užsiėmimus, rengti naujas ekspozicijas ir jas pristatyti visuomenei. Svarbus darbo aspektas įgyvendinant programą – kultūros darbuotojų profesinių kompetencijų tobulinimas.

Pradėjus įgyvendinti Tolygios kultūrinės raidos (TKR) programą, suaktyvėjo kultūros įstaigų projektinė veikla. Įgyvendinat TKR programą, būtina 30 proc. savivaldybės parama. 2022 m. rajono kultūros įstaigos ir NVO įgyvendino 17 projektų, kurių bendra vertė (su savivaldybės indėliu) – 131 219 Eur. Kai kurias veiklas ir renginius (Garbės piliečių apdovanojimo bei padėkos ženklų įteikimo ceremonijos, naujų pastatų atidarymo renginiai ir kt.) inicijuoja ir rengia arba finansiškai prie jų įgyvendinimo prisideda savivaldybė, todėl ir šiai veiklai reikia planuoti lėšų poreikį.

Pakruojo rajono savivaldybė, atsižvelgdama į rajono istorinį ir kultūrinį palikimą, tradicijas, įgyvendina įvairias garsių kraštiečių, svarbių įvykių ir kt. atminimo įamžinimo iniciatyvas. Artėjančios garsių rajono istorinių asmenybių sukaktys, renovuojami pastatai įpareigoja ieškoti tinkamų įamžinimo būdų ar formų, planuoti lėšas iniciatyvoms įgyvendinti.

Viena iš šalies ir krašto identiteto išsaugojimo sąlygų – etninės kultūros vertybių kūrimas, kaupimas, apsauga, tyrinėjimas ir populiarinimas, gyvosios tradicijos tęstinumas. Būtina kurti rajono nematerialaus kultūros paveldo (NKP) vertybių sąvadą (lokalų), identifikavus unikaliausias – rengti bylas nacionaliniam NKP vertybių sąvadui. 2022 m. pradėtas rengti „Mojavų (gegužinių pamaldų) tradicija Ūdekų kaime“ aprašas. 2023-2025 veiklos bus tęsiamos.

Rajone išlikęs gausus kultūros paveldo objektų skaičius (į kultūros vertybių registrą įtraukta apie 400), daugelio jų vis prastėjanti būklė įpareigoja rūpintis tvarkyba, skatina saugoti, populiarinti tai, ką turime geriausio, rūpintis informacijos sklaida. Vienas iš didžiausių artimiausių kelerių metų projektų – Linkuvos karmelitų vienuolyno namo tvarkyba ir pritaikymas kultūrinei, švietimo, katalikiškai bažnytinei veiklai ir viešosioms reikmėms. Objekto tvarkybos darbus finansuoja Kultūros paveldo departamentas ir savivaldybė, statybos darbai finansuojami iš savivaldybės biudžeto. Bendra planuojamo įgyvendinti projekto vertė siekia 3 mln. eurų. 2023-2025 m. verta pasirūpinti ne tik pastato renovacija, bet ir įtraukaus, dominančio turinio kūrimu, kad pastato įveiklinimas būtų sklandus.

Į strateginį veiklos planą įtraukta ir nauja priemonė „Turizmo veiklos efektyvinimas sumaniai panaudojant vietos kultūros bei gamtos išteklius“ – įgyvendinus projektą, planuojama atnaujinti „Žiemgalos“ muziejų ir Rozalimo miško parką.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Įgyvendintų atminties iniciatyvų skaičius;
- Kultūros centrų paslaugų gavėjų skaičius (tūkst.);
- Apsilankymų bibliotekose skaičius (tūkst.);
- Daugiafunkčių centrų kultūros paslaugų gavėjų skaičius (tūkst.);
- Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius;
- Kultūros įstaigų, kuriose atlikti remonto darbai, skaičius;
- Respublikinėse dainų šventėse dalyvaujančių kolektyvų skaičius;
- Pasirengimo Respublikinei dainų šventei renginių skaičius;
- Dalinai finansuotų kultūros projektų skaičius;

- Savivaldybės inicijuotų renginių skaičius;
- Nacionaliniam nematerialaus kultūros paveldo sąvadui parengtų bylų skaičius.
  - Daugiafunkcio centro paslaugų gavėjų skaičius (tūkst.).
  - Panaudotų lėšų dalis (proc.)

1.2.2. Uždavinys. Skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę, skatinti sportinį meistriškumą.

Rajono sporto centras nuosekliai organizuoja ir plėtoja įstaigos veiklą. Ir toliau populiarios išlieka šios sporto šakos: krepšinis, futbolas, lengvoji atletika, BMX mažųjų dviračių krosas.

Sportininkai dalyvauja Lietuvos moksleivių krepšinio lygos, Lietuvos futbolo, lengvosios atletikos, dviračių ir krepšinio federacijų organizuojamose varžybose, turnyruose, čempionatuose, pagal galimybes vyksta į tarptautines varžybas. Vykdoma aukšto sportinio meistriškumo sportininkų rengimo programos. Pajėgiausi moksleiviai deleguojami į šalies rinktines, dalyvauja Europos čempionatuose. Sporto centrą lanko apie 300 mokinių, sporto mokymo grupių užsiėmimai vyksta ir kaimo vietovėse, gyvenvietėse. Teikiama pagalba bendruomenių, jaunimo, neįgaliųjų, senjorų ir kitų nevyriausybinė visuomeninių organizacijų kūno kultūros ir sporto renginiams, nemažas dėmesys skiriamas sporto veteranų judėjimui.

Gyventojų fizinį aktyvumą skatina tradiciniai ir netradiciniai sporto ir fizinio aktyvumo renginiai. Organizuojami krepšinio, futbolo, BMX mažųjų dviračių, imtynių, svarsčių kilnojimo ir karate čempionatai. Prižiūrimos sporto bazės, papildomas sportinis inventorių, užtikrinamas saugumas sportininkams, renginių dalyviams, rengiamos programos ir projektai jų atnaujinimui.

2022 m. tęsiamas Sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos skatinimo programos įgyvendinimas, taip pat parengta geriausių sportininkų ir jų trenerių skatinimo programa, kuriai taip pat planuojamos lėšos.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Sporto centrą lankančių mokinių skaičius;
- Suremontuotų sporto infrastruktūros objektų skaičius;
- Panaudotų lėšų dalis (proc.)

2 prioriteto tikslai	Gerinti sąlygas bendruomenių veiklai	Kodas	2.2
	Viešojo saugumo didinimas	Kodas	2.3

2.2.1. Uždavinys. Užtikrinti vietos bendruomenių ir NVO plėtrą bei iniciatyvų įgyvendinimą.

Parama nevyriausybinėms organizacijoms, kaimo bendruomenėms, tradicinėms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms prisideda prie rajono gyventojų pilietiškumo ir bendruomeniškumo skatinimo, gyvenimo kokybės gerinimo, aktyvios ir saugios aplinkos kūrimo, socialinės atskirties mažinimo. Skirta parama sudaro galimybę bendruomenių nariams plėsti veiklas, akiratį, imtis bendruomeninio verslo, kurti naujas darbo vietas, teikti kaimo gyventojams nebrangias ir kokybiškas paslaugas, keliauti, susipažinti su kitų rajonų bendruomenių veiklomis, įgyti daugiau žinių, įgūdžių, ieškoti naujų laisvalaikio ir bendravimo formų. Įgyvendinant 2023-2025 m. programos tikslus, planuojama daliniu finansavimu paremti nevyriausybinių organizacijų teikiamus projektus pagal vietos veiklos grupių administruojamus projektus.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Paremtų nevyriausybinių organizacijų skaičius;
- Paremtų bendruomenių skaičius;
- Panaudotų lėšų dalis (proc.)

2.2.2. Uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką ir užtikrinti darbo su jaunimu plėtrą ir kokybę.

Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo politika - priemonių, kuriomis sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei ir jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, visuma. Pakruojo rajone veikiančios jaunimo organizacijos prisideda prie gyvenimo kokybės gerinimo rajone, prie jaunų žmonių užimtumo ir jų socialinių įgūdžių ugdymo. Egzistuoja problema, kad jaunimo organizacijos, atstovaudamos vietos jaunimo interesams, nepakankamai pajėgios finansiškai užtikrinti jaunimui aktualių problemų sprendimą, todėl Pakruojo rajono savivaldybė remia šias organizacijas ir jų iniciatyvas. Parama jaunimo organizacijoms prisideda prie pilietiškumo ir bendruomeniškumo skatinimo, gyvenimo kokybės gerinimo, aktyvios ir saugios aplinkos kūrimo, socialinės atskirties mažinimo, sudaro galimybę jaunimo organizacijoms plėsti akiratį bei įvairinti veiklas, keliauti, susipažinti su kitų rajonų jaunimo organizacijų veiklomis, įgyti daugiau žinių, įgūdžių, ieškoti naujų laisvalaikio ir bendravimo formų. Jaunimo organizacijos aktyviai dalyvauja sprendžiant aktualius rajono socialinius, ekonominius, jaunimo užimtumo, laisvalaikio klausimus, įsijungia į įvairias prevencines programas ir akcijas, rengia stovyklas, žygius, dalyvauja „Maisto banko“ akcijose ir kt.

Viena iš prioritetinių jaunimo politikos įgyvendinimo sričių yra jaunimo savanoriškos veiklos skatinimas, rajono įstaigų ir organizacijų akreditacija ir motyvacija priimti savanorius. Jaunimui tai galimybė ne tik atrasti patinkančią veiklos kryptį, bet ir geriau pažinti save, ugdyti bendrąsias kompetencijas.

Kitas svarbus jaunimo politikos įgyvendinimo prioritetas yra atviras darbas su jaunimu siekiant, kad jauni žmonės turėtų galimybę užsiimti prasminga veikla, saugiai leistų laisvalaikį kartu turėdami galimybę lengviau integruotis į gyvenamąją aplinką. Ugdomos asmeninės ir socialinės jaunimo kompetencijos, kurios padės aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai reaguoti į gyvenimo pokyčius. Vykdam atvirąjį darbą su jaunimu bus naudojamos turimos erdvės jaunuolių laisvalaikiui, organizuojamos įdomios veiklos. Siekiant, kad ir kaimiškose vietovėse būtų jaunimui prieinamos kokybiškos paslaugos, bus organizuojamas mobilus darbas su jaunimu. Į veiklas bus įtraukiami socialinę atskirtį patiriantys, mažiau galimybių turintys jauni žmonės, vyks jų informavimas ir konsultavimas, suteikiama pagalba sprendžiant jaunimui kylančias problemas. Bus organizuojamos įvairios jaunimui patrauklios veiklos: žygiai, stovyklos, paskaitos, mokymai, diskusijos, patyriminiai žaidimai, jaunimo festivalis, kita kasdieninė veikla.

Vaikų ir jaunimo nusikalstamumo mažinimo programa įtrauks į veiklą patiriančius socialinę atskirtį, linkusius daryti teisės pažeidimus bei esančius probacijos priežiūroje asmenis. Prevencinę programą vykdys VŠĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono policijos komisariato. Bus organizuojami prevenciniai susitikimai, popietės, vakaronės, mokymai, viktorinos, diskusijos, edukacinės / pažintinės ekskursijos, išvykos, stovyklos, viešinama aktuali informacija, bendradarbiaujama su socialiniais partneriais, skatinama savanoriauti pilietinėse akcijose ir kt. projektuose.

Labai svarbus jaunimo verslumo skatinimas ir reikalingų įgūdžių formavimas. Įgyvendinat jaunimo verslumo formavimo programą, VŠĮ Pakruojo verslo informacijos centras organizuos jaunimo verslumą skatinančias veiklas, skatins Lietuvos Junior Achievement programos įgyvendinimą rajono ugdymo įstaigose ir supažindins jaunus žmones su gerosios praktikos pavyzdžiais.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Parentų jaunimo organizacijų skaičius;
- Atliktų tyrimų, vertinimų skaičius;
- Įgyvendintų programų skaičius;
- Įtrauktų savanorių skaičius;
- Parentų savanorių skaičius;
- Akredituotų, savanorius priimančių įstaigų ir organizacijų skaičius;
- Atviro jaunimo centro bendras lankytojų skaičius;

- Atviro jaunimo centro unikalių lankytojų skaičius;
- Atviro jaunimo centro nuolatinių lankytojų skaičius;
- Mobilaus darbo su jaunimu bendras lankytojų skaičius;
- Mobilaus darbo su jaunimu unikalių lankytojų skaičius;
- Mobilaus darbo su jaunimu nuolatinių lankytojų skaičius

2.3.2. Uždavinys. Viešosios tvarkos ir saugumo užtikrinimas.

Pakruojo rajono savivaldybė ir toliau numato prisidėti prie viešosios aplinkos saugumo didinimo bei nusikalstamumo mažinimo rajone. Numatomu įgyvendinti uždaviniu bus skiriamos lėšos viešosios tvarkos palaikymui (vaizdo stebėjimų kamerų aptarnavimas ir kt.) bei įvairioms prevencijos programoms (priemonėms) įgyvendinti. Taip policija pagal kompetenciją prisidės prie ilgalaikės programos saugesnei kaimo ir miesto gyventojų aplinkai kurti. Pagerės policijos ir rajono gyventojų bendradarbiavimas, padidės pasitikėjimas policija, gyventojai jausis saugesni, bus operatyviau ir profesionaliau reaguojama į jų pranešimus. Taip pat daugiau gyventojų dalyvaus saugios gyvenamosios aplinkos kūrimo procese. Šiuo metu rajone veikia jau veikia saugios kaimynystės grupės, pareigūnai sistemingai vykdo prevencines daiktų žymėjimo ir kitas akcijas. Aktyvi prevencinė veikla planuojama nepilnamečių teisės pažeidimų prevencijos srityje organizuojant vaikų ir tėvų teisinį švietimą ugdymo įstaigose, švietėjiškas kampanijas rajono visuomenės informavimo priemonėse, skirtas smurto, alkoholio vartojimo, kitų teisės pažeidimų prevencijai.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Įgyvendintų viešosios tvarkos užtikrinimo priemonių skaičius.

3 prioriteto tikslas	Stiprinti rajono turistinį potencialą	Kodas	3.1
-----------------------------	---------------------------------------	--------------	-----

3.1.2 uždavinys. Vystyti kompleksines turizmo paslaugas.

Turizmas yra svarbi Pakruojo rajono savivaldybės ekonominės veiklos dalis. Turizmo funkciją vykdo VŠĮ Pakruojo verslo informacijos centras. Siekiama rengti bendrus regiono turizmo maršrutus, jungiančius greta esančius Lietuvos ir Latvijos pasienio rajonus, vykdomas tęstinis pasienio regiono turizmo projektas „Pažinkime kaimynus „Žiemgaloje“. Vienu didžiausių turistų traukos objektu išlieka tarptautinio pripažinimo sulaukusi Pakruojo dvaro sodyba, taip pat Pakruojo sinagoga, Pakruojo ugniagesių draugijos stoginė, Pakruojo krašto muziejus „Žiemgala“. Numatoma skatinti turizmo veiklos plėtrą užtikrinant turizmo informacijos sklaidą ir naujų turizmo produktų kūrimą, infrastruktūros atnaujinimą, dalyvavimą tarptautinėse turizmo ir laisvalaikio parodose. 2019 m. Pakruojo rajono savivaldybė įstojo į Žydų kultūros paveldo kelio asociaciją. Narystė asociacijoje padeda garsinti Pakruojo sinagogą ir papildomai pritraukia lankytojų į mūsų kraštą, kartu su asociacija įgyvendinamas žydų paveldo objektų ženklinimo projektas

Produkto vertinimo kriterijai:

- Verslo informacijos centre apsilankiusių lankytojų skaičius;
- Pakruojo sinagogą per Žydų kultūros paveldo kelią aplankiusių dalyvių skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Programa prisidės prie rajono kultūrinio savitumo ir išskirtinumo išlaikymo, etninės kultūros bei dainų švenčių tradicijų tęstinumo, kalendorinių švenčių atgaivinimo, Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado sudarymo, skatins gyventojų kultūrinį aktyvumą, dalyvavimą mėgėjų meno veikloje, meno formų įvairovę, profesionalus meno ir tautodailės parodų pristatymą, susitikimus su kūrėjais ir naujų knygų pristatymą, edukacinių programų, turiningų kultūrinių projektų rengimą ir aktyvų dalyvavimą Tolygios kultūrinės raidos programoje. Tvarkomos ir

saugomos kultūros vertybės sudarys prielaidas įdomiam krašto istorijos pažinimui ir pristatymui. Turizmo srityje programa padės užtikrinti turizmo informacijos sklaidą ir prieinamumą, formuos patrauklaus turizmui rajono įvaizdį, kurs naujas turizmo paslaugas. Tai didins turistų srautus, ne vis labiau populiarėja vietinis turizmas ir žmonės iš naujo atranda savo kraštą. Sporto ir kūno kultūros srityje programa skatins gyventojų fizinio aktyvumo didėjimą ir profesionalaus sporto plėtrą. Programa padės ugdyti kiekvieno žmogaus fizinio tobulėjimo poreikį, laiduos gerą fizinį parengimą. Programos įgyvendinimas padės stiprinti nevyriausybinę ir jaunimo organizacijų, tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklą, kuri prisidės prie rajono socialinių ir ekonominių problemų sprendimo bei gyvenimo sąlygų gerinimo. Prevencinės programos didins viešosios aplinkos saugumą, skatins saugią kaimynystę, policijos ir visuomenės bendradarbiavimą.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai:

Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto ir kitos lėšos.

Veiksmai, numatyti savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:

I PRIORITETAS. VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA IR SPORTAS

1.2. Tikslas. Kultūrinio savitumo, kūrybiškumo ir sportiškumo skatinimas.

1.2.1. Uždavinys. Skatinti kultūrinės visuomenės plėtrą

1.2.2. Uždavinys. Skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę, skatinti sportinį meistriškumą.

II PRIORITETAS. VERSLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA

2.2. Tikslas. Gerinti sąlygas bendruomenių veiklai.

2.2.1. Uždavinys. Užtikrinti vietas bendruomenių ir NVO plėtrai bei iniciatyvų įgyvendinimą.

2.2.2. Uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką ir užtikrinti darbo su jaunimu plėtrą ir kokybę.

2.3. Tikslas. Viešojo saugumo didinimas

2.3.2. Uždavinys. Viešosios tvarkos ir saugumo užtikrinimas.

III PRIORITETAS. EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS

3.1. Tikslas. Stiprinti rajono turistinį potencialą.

3.1.2. Uždavinys. Vystyti kompleksines turizmo paslaugas.

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas, Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymas, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas, Etninės kultūros valstybinė programa, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymas ir kt.